

№ 4 (20019) 2012-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 13

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Непэ ТхьакІущынэ Асльан Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ІэнатІэ Іохьэ

Непэ, щылэ мазэм и 13-м, ТхьакІущынэ Аслъан Адыгэ Рес- ІэнатІэкІэ полномочиехэр икІэ-

хъурэм фэгъэхьыгъэ торжественнэ Іофтхьабзэр Адыгеим и Къэралыгъо филармоние е Інеата перено пробрам продукти продукти пробрам проб Адыгеим и ЛІышъхьэ ІэнатІэ официальнэу ар Іохьэ.

Шъугу къэтэгъэкІыжьы: Урысыем и Президентэу Дмитрий Медведевым Конституцием къыдилъытэрэ полномочиехэм атегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ІэнатІэ икІэрыкІ у Іугь эхь эжьыг ь энымк І этхьакІущынэ Аслъан икандидатурэ тыгъэгъазэм и 7-м дыригъэштэгъагъ. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм изимычэзыу зэхэсыгъоу тыгъэгъазэм и 12-м иІагъэм ТхьакІущынэ Аслъан Адыгеим иапшъэрэ публикэм и ЛІышъхьэ зэрэ- рыкІзу къыщыратыжьыгъэх.

<u>ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 13-р</u> УРЫСЫЕ ПЕЧАТЫМ И МАФ

Лъытэныгъэ зыфэтшІырэ журналистхэр, къэбар жъугъэм иамалхэм, типографиехэм ыкІи тхыль тедзапІэхэм яІофышІэхэр!

Шъуисэнэхьат епхыгъэ мэфэкІым — урысые печатым и Мафэ фэшІ гуфэбэныгъэ хэлъэу тышъуфэгушІо!

Обществэр шъыпкъагъэр зылъапсэу щыт къэбарым щызыгъэгъозэнхэр зипшъэрылъ, къэралыгъом, обществэм ыкІи нэбгырэ пэпчъ хэхъоныгъэ ашІынымкІэ зишІуагъэ къэкІощт социальнэ Іофтхьабзэхэр зэшІохыгъэнхэм иамал къэзытыщт цІыфхэр мы мафэм зэрепхых.

Къэбарым икъэкIonIэ шъхьаІэу тихэгъэгукІэ щыт прессэм цыхьэ фашІы, ащ кІэдэІукІых.

Іофэу жъугъэцакІэрэм пшъэдэкІыжь ин хэлъэу щыт ыкІи къэбар жъугъэм икъэкІуапІэхэм Іоф ащызышІэрэ пстэуми пшъэрылъ къафешІы шІэныгьэ куу яІэныр, шъыпкъагъэ хэлъэу тхэнхэр ыкІи апашъхьэ къиуцорэ Іофыгьохэр псынкІэу зэшІуахынхэр.

Адыгеим ижурналистхэм сэнэхьатэу къыхахыгъэм илъэныкъо шъхьаІэхэр къаухъумэхэзэ, общественнэ Іофтхьэбзэ инхэм кІэщакІо зэрафэхъухэрэр тигуапэу хэтэгъэунэфыкІы. Экстремизмэм, терроризмэм ыкІи лъэпкъ зэхэдзыныгъэм апэуцужьыгьэныр джырэ урысые журналистикэм зэшІуихын фаеу ыпашъхьэ къиуцорэ пшъэрылъышхохэм зыкІэ ащыщ.

ТапэкІи шъуиІэпэІэсэныгъэ зэрэхэжъугъэхьощтым, шъыпкъагъэ зыхэлъ къэбарыр цІыфхэм зэралъыжъугъэІэсыщтым, Адыгеим исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэкІэ ахэм яшІуагъэ къызэрэкІощтым тицыхьэ телъ.

ЗэкІэми тышъуфэлъаІо псауныгъэ пытэ, щыІэкІэшІу, насып шъуиІэнэу, тигупсэ республикэмрэ Урысыемрэ яфедэ зыхэль Іофэу жъугъэцакІэрэм творческэ гъэхъэгъакІэхэр щышъушІынхэу!

> Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Асльан

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Федор ФЕДОРКО

Туристхэр нахьыбэ хъугъэх, ау тэ ащ тыфэхьазыра?

Туризмэм зегъэушъомбгъугъэныр анахь пшъэрылъ шъхьа-Іэу Адыгеим ыпашъхьэ итхэм ащыщ. Непэ мы лъэныкъомкІэ федеральнэ гупчэми, республикэми зэшІуахырэр макІэп. Туристическэ кластерым къыдыхэлъытагъэу Мыекъопэ районым щагъэпсыщт курортэу «Лэгъо-Накъэ» бэкІэ ущыгугъынэу щыт. А проектыр щыІэныгъэм щыпхырыщыгъэ зыхъукІэ, экономикэм хэхьоныгъэхэр ышІыщтых, ехеІнш дехеІлаІпнІР еІпеІшфоІ хъущт. Ар Адыгеим ипащэхэми, цІыф къызэрыкІохэми дэгъоу къагурэІо. Джырэ уахътэ щыІэ инфраструктурэм уигъэрэзэпэнэу щымытми, непэ Мыекъопэ районым икъушъхьэхэм защызыгъэпсэфырэ цІыфхэм япчъагъэ бэдэд. Республикэм зэрэщырэхьатым, ичІыопс зэрэдахэм къахэкІыкІэ илъэс къэс мыш къэкІорэ хьакІэхэм япчъагъэ хэхъо. Тикъушъхьэхэм защагъэпсэфыныр агу рехьы, ау щык Гагъэхэр зэрэщыІэхэри къыхагъэщы.

Ыпштека устугу къэтшыгъэ инфраструктурэм имызакъоу, щынэгъончъэным ылъэныкъокІи Іофхэм язытет уигъэрэзэнэу щытэп. УФ-м ошІэ-дэмышІэ ІофхэмкІэ и Министерствэ и ГъэІорышІапІэу АР-м щыІэм къызэритырэмкІэ, 2012-рэ илъэсым иапэрэ мэфибгъум къыкІоцІ Адыгеим икъушъхьэхэм защызыгъэпсэфыгъэ нэбгырэ 44-мэ шъобж зэфэшъхьафхэр атещагъэхэ хъугъэ, ахэм ащыщэу 5-р сабыих. НахьыбэрэмкІэ зыгъэпсэфакІохэр Краснодар краим ыкІи Ростов хэкум къарыкІы-

МЧС-м ильыхьон-къэгъэнэжьын отрядэу Адыгеим щыІэм икъулыкъушІэхэм тызэрэщагъэ-

дехфыІр ехеалитшихеарын мех ары нахьыбэу шъобжхэр зытещагъэ хъугъэхэр. Мы илъэсым тикъушъхьэхэм осыр зэращы макІэм къыхэкІыкІэ лыжэхэм тырихыгъэх.

атетхэр мэкІэ дэд, ау жэхэм арысхэу къечъэхыхэрэм япчъагъэ бэ. Ахэм къагурымы Горэр зы — осыр макІэ зыхъукІэ, къушъхьэм зыкъебгъэчъэхыныр щынагъо, усакъын фае. БлэкІыгъэ илъэсыми мыщ фэдэ гумэкІыгьохэр шыІагьэх. Ау аш цІыфхэр къыгъэуцухэрэп. МЧС-м икъулыкъушІэхэм къызэрэхагъэщырэмкІэ, тикъушъхьэхэм къащыхъурэ хъугъэ-шІагъэхэр, шъобжхэр бэрэ аркъ ешъоным къыкІэлъэкІох.

Ау цІыфхэм мы Іофым нэмыкІ еплъыкІэ фыряІ. Нахьыбэм къызэраІорэмкІэ, къушъхьэм къызыкІэкІуагъэхэр загъэпсэфынэу, аркъ ешъонхэу ары. Щынэгъон--едеашп еІлоалынсалы мынсар кІыжь зыхьын фаехэр предпринимательхэу къушъхьэхэм Іоф ащызышІэхэрэр арых.

Шъыпкъэ, цІыфхэм адемыгъэштэни плъэкІырэп, инфраструктурэр мыхъатэми, предпринимательхэм яфэІо-фашІэхэм -шеІлак кахоІепа охшешаха хэр, шхапІэхэр, зыгъэпсэфыпІэ чІыпІэхэр зэрэзэтегъэпсыхьагъэхэм уагъэрэзэнэу щытэп. АщкІэ ІэкІыб къэралыгъохэм щысэ атепхын фае.

Ау сыдэу щытми, къушъхьэм укІуагъэмэ, дахэу зыбгъэпсэфынэу уфаемэ, узфэсакъыжьын, цынэгъончъэным ишапхъэхэр умыукъохэу узекІон фае. Ары МЧС-м икъулыкъушІэхэри къызэрэшъолъэІухэрэр.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан

<u>ШЪХЬЭЛЭХЪО</u> Аскэр:

Урысые печатым и Мафэ ехъулізу гущыіэгъу тыфэхъугъ Адыгэ Республикэм лъэпкъ Іофхэмкіэ, іэкіыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм ады--мехестыных е е Іва кІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет ипащэу Шъхьэлэхъо Аскэр.

– Аскэр, Комитетым пащэ узыфэхъугъэм бэп уахътэу тешlагъэр, арэу щытми, къэбар жъугъэм иамалхэм афэгъэхьыгъэу еплъыкіэ гъэнэфагъэ пшІыгъахэкІэ енэгуягъо.

 Пстэуми апэу урысые печатым и Мафэ ехъул Гэу сафэгушІо сшІоигъу къэбар жъугъэм иамалхэм ащылажьэхэрэм зэкІэми.

Ащ къыкІэльыкІоу къыхэзгъэщы сшІоигъу СМИ-хэмкІэ Іоф зыдэшІэгъэн фэе лъэныкъохэр мымакІэу зэрэщыІэхэр, ахэм язэшІохын тиамал къызэрихьэу тызэрэдэлэжьэщтыр. Ар афэгъэхьыгъ тхыгъэхэм, къэтынхэм купкІ у яІэми, ахэр къызэрэтыгъэ шІыкІэми, нэмыкІхэми. Тигъэзетхэм къарыхьэрэ тхыгъэхэри, телевидением икъэтынхэри непэрэ лъэхъаным диштэнхэ, непэ шыІэ гумэкІыгъохэм алъапсэ къагъэлъагъоу щытынхэ, обществэмрэ хабзэмрэ зэзыпхыхэрэ амалэу ахэр хъунхэ фае. Щэч

«Непэрэ лъэхъаным диштэнхэ фае»

хэльэп материал гьэшІэгьонхэр ахэм къатыхэ зыхъукІэ, цІыфхэри нахь апэблагъэхэ, афэщагъэхэ зэрэхъущтхэр. Информациер — товар, арышъ, ар дэгъоу, гъэшІэгъонэу къэптымэ, федэ къыпфихьыщт. Тэ къыдгурэІо къэралыгъор ІэпыІэгъу афэмыхьоу республикэм и СМИ-хэм Іоф ашІэн зэрамылъэкІыщтыр. Арышъ, тапэкІи мылькукІэ ахэм тадеІэщт, къэбар жъугъэм иамалэу республикэм иІэхэр зэкІэ къэдгъэнэжьынхэм, зэхэмызыжьынхэм Іоф дэтшІэщт. Ау ежьхэми япшъэрылъхэр икъу фэдизэу агъэцэкІэнми тыпылъыщт.

Сигуапэу хэзгъэунэфыкІын

республикэм ипащэхэм мы лъэныкъомкІэ Іофэу ашІэрэм ишІуагъэкІэ, ти СМИ-хэм творческэ кІуачІэу яІэр икъоу къагъэлъэгъон амал зэрагъотырэр, нэмык Субъектхэм ябгъапшэмэ, ауж къызэримынэхэрэр.

Щылэ мазэм ехъул эу республикэ ыкІи муниципальнэ гъэзетхэм ятираж мин 35-рэ хъугъэу къалъытэ. ЗэкІэмкІи Адыгеим чэзыу-чэзыоу къыхаутыхэрэм (периодическэ изданиехэм) ашыщэу 41-рэ щатхыгъ, ахэм журнали 4 ахэт. ПчъагъэхэмкІэ укъикІымэ, дэеп, ау ащ фэдиз хэутыгъэр цІыфхэм аІэкІэбгъэхьан фае.

Ащ епхыгъ къыкіэлъыкіорэ упчіэри. Гъэзетхэм ятираж къыщыкіэныр къызыхэкіыхэрэм анахь шъхьа эр почтальонхэм ахэр игъом цІыфхэм зэраlуамыгъакІэхэрэр ары. Сыда а лъэныкъомкіэ шъушіэн шъулъэкІыщтыр?

Ары, гъэзетхэр цІыфхэм альыгьэІэсыгьэнхэм иамалыкІэхэм алъыхъугъэн фае. Уасэхэм къазэрахахьорэм къыхэкІзу, тиражым къыщыкІэщт. Зырыз щэным е корпоративнэ кІэтхэным дедогания охшестоІшк къэльэгъуагъ. Уасэм къыщыдгъэкІэн зэрэтлъэкІыщт закъор гъэзетхэр цІыфхэм алъызыгъэ-Іэсыщт альтернативнэ къулыкъу зэхэтщэшъугъэмэ арыгъэ. Ау къэралыгъо СМИ-хэм тапэкІэ къарыкІощтыр, ахэр зиещтхэр гъэнэфэгъэ дэдэу зыщыщымыт лъэхъаным ащ фэдэ къулыкъум изэхэщэн уфежьэным мэхьанэ иІэгоп.

Гъэзетхэр цІыфхэм игъом алъымы Іэсыхэмэ, хэти егупшысэ ахэр къыритхыкІынхэр ищыкІэгъэ-имыщыкІагъэм, ащ къыхэкІзу тиражыри къеІыхы. Непэ къыдэкІыгъэр ар къизытхыкІыгъэм непэ ІукІэн фае нахь, зэкІэ зэхэугъоягъэу тхьамафэм зэ е тІо фэгъэхьыгъэу Комитетым парламент едэІунхэр зэхищэщтых, ащ «Урысыем и Почтэ» ипащэхэр къырагъэблэгъэщтых.

– Журналистхэм яlэпэІэсэныгъэ, яухьазырыныгъэ фэгъэхьыгъэу сыда къэпіон плъэкіыщтыр?

Тиреспубликэ и СМИ-хэм ащылэжьэрэ журналистхэм Іэпэ-Іэсэныгъэшхо зиІэу ахэтыр макІэп. Ар нафэ къашІы зэнэкъокъу зэфэшъхьафыбэу зэхатщэхэрэм къарахьылІэрэ ІофшІагъэхэми. Ау а лъэныкъом тыя нишествехися с Іместиоенив 90-рэ илъэсхэм ыгузэгухэм къащегъэжьагъэу журналист кадрэ--ымыпедек ныдыквахести мех льыгъэхэр. Тиапшъэрэ еджапІэхэм факультет гъэнэфагъэхэр яІэхэми, журналист ныбжык Гэхэр къэльагъохэрэп. Ахэм ягъэхьазырын зэрэзэхэщагъэм непэ уигъэрэзэнэу щытэп.

Ары, Іофыгъуабэ тапэ илъ. ТызэдеІэжьымэ, ахэри зэшІотиша тлъэк Іншт.

Джыри зэ сышъуфэгушІо ыкІи псауныгъэ шъуиІэу, гъэхъэгъэшІухэр шъушІыхэу илъэсыбэрэ шъулэжьэнэу шъуфэсэІо.

Тхьауегъэпсэу, Аскэр, уахътэ къыхэбгъэкіи гущыіэгъу укъызэрэтфэхъугъэмкі́э, уигухэлъышІухэр къыбдэхъунхэу тыпфэлъalo.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

КІымафэр къалэм щегъакІо, гъэмафэм къуаджэм щэлажьэ

Тызэресагъэу, нахьыбэмкІэ тыкъызытегущыІэрэ юбилярхэр фронтовикхэр арых. Ахэм нахь къэбарыбэ зэрапылъым епхыгъэу къапыптхыхьан плъэкІынэу щыІэр макІэп. Зэуагъэх ахэр илъэсиплІэ, яІэх наградэ зэфэшъхьафхэр, къин Іаджыми яолІагъэх ыкІи хэгъэгур къэзыухъумагъэхэм ащыщых. Ащ фэдэу Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэу АдыгеимкІэ тиІэхэм язэо гъогухэу гъэзетым къидгъэхьагъэхэр макІэп. КъэІогъэн фаер фронтовикхэм япчъагъэ нахь макІэ зэрэхъурэр ары.

СыкъызтегущыІэнэу сызыфаер заом Іутыгъэп ыкІи боевой наградэхэр зи Гэхэм ащы цэп. Ау Хэгъэгу зэошхом иветеран. НэмыкІэў къэпІон хъумэ, тылым щылэжьагь. Ахэм афэдэхэм къаратыгъэ удостоверениехэм арытхагъ «Ветеран Великой Отечественной войны» еІошъ. Ары шъхьаем, фронтовикхэм яІэ фэгъэкІотэныгъэхэм афэдэхэр джы къызнэсыгъэм ахэм къарапэсыгъэп. Ахэми япчъагъэ илъэс къэс нахь макІэ мэхъу.

ХьапэкІэ Налбый ыныбжь непэ, щылэ мазэм и 13-м, илъэс 80 мэхъу. МакІа, хьауми ба ар? А упчІэм иджэуап къетыжьыгъошІоп. Непэрэ лъэхъэнэ зэхэльэшъуагъэм егъэпшагъэмэ, аш фэдэр, урысхэм зэраІоу, «долгожителькІэ» плъытэ хъущт. Умысымаджэу, уиакъылкІи уикъарыукІи зыпкъ уитэу ащ фэдэ юбилей шІагьор гушІуагьокІэ хэбгъэунэфыкІыныр насыпыгъ. Непэ фэдэу къэсэшІэжьы мы лІыр ильэс 70-рэ хьугьэу тыфэгушІоу тыщысзэ, чэзыур къызнэси, «неущ щегъэжьагъэу «восьмидесятникхэм» уазэрахахьэрэр ошІа?» зесэІом, «о хъун къызэрэмы Гощтым сенэгуегъагъ» ыІуи къызэрэкуогъагъэр.

ХьапэкІэ Налбый Хьаджумарэ ыкъор непэ Мыекъуапэ щэпсэу. БэшІагъэ зысшІэрэр. Хэгъэгу зэошхор къемыжьэзэ Къэбыхьэблэ ублэпІэ еджапІэм тикІи, Хьатыгъужъыкъое гурыт еджапІэм тыщеджэн фаеу зэхъум, Пщычэу ублэпІэ еджапІэм къычІэкІыгъэ еджакІохэм ежьыри ахэтэу тызэрэшІэнэу хъугъагъэ. А лъэхъамехфвахашефев остепин мин къарыкІыгъэ еджэкІо цІыкІухэр зэхатакъохэти, зы класс ашІыщтыгъэх. Классхэм нэбгырэ – 35-рэ арысыгъ. Налбый мыфронтовикми, юбилей медальхэр иІэх. Ау ахэм ащыщ зы мэфэк Гмафэ горэми зыхилъхьагъэп, заом иветераныцІэ иІ нахь мышІэми. ІофшІэным зэриветераныри къэІогъэн фае. Ащ ищы-Іэныгъэ гъогу укъытегущыІэн зыхъукІэ, макІэп къепІолІэн плъэкІын къэбарэу пылъыр. Гурыт еджапІэм щеджэ зэхъум анахь икІэсагъэхэм ащыщыгъ

хьисап предметхэр. Арын фае аш инженер сэнэхьатыр къыхихын фаеу зыкІэхъугъэр. Гурыт еджапІэр къызеухым чІэхьагъ механизациемрэ электрификациемрэкІэ Азово-Черноморскэ институтэу Ростов хэкум щыІэ къалэу Зерноград дэтым имеханическэ факультет. А еджапІэр къызеухым Адыгэ автоном хэкум къыгъэзэжьыгъ. Дондуковскэ МТС-м инженер-контролерэу Іухьагъ. Ащ ыуж мастерскоим пащэ фашІыгь. А льэхьаным мастерскоим и Іофш Іак Іэ елъытыгъагъ колхоз-совхоз губгъохэм лэжьыгъэр зэращы Гуахыжырэр, чІыгур зэралэжыырэр. Шъыпкъэ, а илъэсхэм техникэмкІэ зыфэещт запчастьхэр афикъущтыгъэхэп, гъотыгъоягъэх. Арэущтэу зэрэщытыгъэм пае ХьапакІэр къэлэ зэфэшъхьафхэм анэсыти, мэкъумэщ техникэм ищыкІэгъэ пкъыгъохэр къыригъэуалІэщтыгъэх. Арэущтэу ымышІымэ тракторхэр, комбайнэхэр, чылэпхьэеут техникэр, нэмыкІхэри гъотыгъоягъэх.

Специалист кІэлакІэм иІофшІакІэ ар зыІэ илъхэм агу рихьыгъ. Джаджэ шъоущыгъу завод дэзышІыхьэрэ СМУ-м инженерэу Іуагъэхьагъ. Ащ ыуж Мыекъопэ ССМУ-м инженерэкономистэу аштагъ. ЕтІанэ трестэу «Дорстроим» и СУ-1-м имеханикэу агъэнэфагъ. Нэужым ар ССМУ-34-рэ ашІыжьыгъ, механик шъхьаІэ хъугъэ адыгэ кІалэр. Трестэу «Адыгпромстроим» епхыгъэ УМ-3-ми иинженер шъхьа Гагъ. Мыш Іутызэ. ыныбжь елъытыгъэу пенсием

Адыгэ кІалэм иІофшІакІэ зыфэдагъэр дэгъоу нэгум къыкІэуцо ащ итрудовой книжкэ дэтхэгъэ гущыІэ заулэмэ нэІуасэ зызафэпшІыкІэ. Ахэм ащыщых УМ-3-р зэпхыгъэ трестым ыцІэкІэ «ПсэольэшІ-гьогушІ машинэхэр хьазырхэу, дэгъоу зэри-Іыгъхэм пае», «Механизмэхэмрэ оборудованиемрэ модернизацие зэришІыгъэхэм пае», «Техникэм зэрэфэсакъырэм пае», «Рационализатор ыкІи изобретатель ІофшІэныр зэригъэльэшыгъэм пае» зыфиІохэрэр, нэмыкІхэри. Приказ пэпчъ ахъщэ шІухьафтынхэри къыдыратыщтыгъэх. Пащэхэмрэ специалистхэмрэ ясэнэхьат зыщыхагъэхъорэ курсхэм зыщэ-зыплІэ ащы-Іагъ. Ахэм къащызІэкІигъэхьэ--ы шІэныгьэр иІофшІэнкІэ къышъхьапагъ.

Налбый непэ изакъоу мэпсэу. Ишъхьэгъусэ илъэсищ фэдиз хъугъэу дунаим ехыжьыгъ. КІэлитІоу иІэм языр Москва щэпсэу, нахыжъыр унагъо иІэу Мыекъуапэ дэс, Іоф ешІэ.

Къызэрэс Гуагъэу, Налбый медаль заулэ иІ. Ахэм ащыщых «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941 1945 г.г.», «ІофшІэным иветеран» зыфиІохэрэр, юбилей меда-

Заомрэ ІофшІэнымрэ яветеран тыфэлъаІо псауныгъэ пытэрэ щыІэкІэ-псэукІэ дахэрэ иІэнхэу, игухэлъхэр къыдэхъунхэу. Ветеранхэм яреспубликэ совети юбилярым фэгушІо. Ишъэогъухэр щыгушІукІыхэу, зыхэхьэрэ купым шІукІэ къыхэщэу илъэси 100 ыгъэшІэнэу тыфэ-

ШЫМЫГЪЭХЪУ Мурат. АР-м иветеранхэм ясовет ипресс-секретарь.

Сурэтым итыр: ХьапэкІэ Налбый.

Адыгэ Makb

Мажьох, гъатхэми зыфагъэхьазыры

Теуцожь районым чІыгулэжьыным пылъ инвесторэу къихьэхэрэм къахэхъо зэпыт. Ахэм зэу ащыщ зигугъу къэтшіыщт хъызмэтшіапіэу ООО-у «Адыгейское» зыфиюоу Пэнэжьыкъуае дэтыр. Ащ иконтори, итрактор бригади зыдэщы эхэр Пэнэжьыкьое совхозыщтыгъэм имеханизированнэ хьамэщтыгъэр ары. Бэмышізу мыщ тызыщэіэм зыіудгъэкіагъ, гущыізгъуи къызфэдгъэхъугъ ащ иагроном шъхьаізу Кушъу Хьаз-

Ар опытышхо зиlэ специалист, совхозхэу N 15-ми, «Путь Ильичами» яагрономыгь, совхозхэу «Пэнэжьыкъуаеми», «Псэкъупсэми» илъэс зэфэшъхьафхэм ядиректорыгъ. Нэгушіоу къытпэгъокіыгъ. Зэкіэмэ анахь шъхьаіэр тиупчіэхэм яджэуапхэр, иіофшіэн хэшіыкіышхо зэрэфыриіэр къыхэщэу, зыми емыплъэу ыкlи емыупчlыжьэу, «ей, сыда а кlалэм ыцlэр е ылъэкъуаціэр?» ымыloy къазэрэритыжьыгъэр ыкіи тызэри-гъэрэзагъэр ары. Мыщ къыкіэлъыкіоуи непэ яloфшіэнхэр зэрэзэхащэхэрэм, къэрсэбанэм икъэіэтын зэрагъэпсынкіэрэм, гъэтхэ губгъо Іофшіэнхэм язэшІохын зызэрэфагъэхьазырырэм афэгъэхьыгъэ зэдэгущыlэгъу кlэкlэу зэдытиlагъэр къыхэтэуты.

жъокІупІэ гектар 3400-рэ фэдиз егъэлажьэ, — яІофхэм язытет тыщигъэгъозэнэу къырегъажьэ тигущыІэгъу. — Ащ щыщэу мыгъэ бжыхьасэхэр зыщытшІагъэр гектар 865-рэ. Лэжьыгъэцох иІхи еах ехтшитивсет охш лъэпкъышІухэу апэрэ класс зи-Іэхэр хэтлъхьагъэх. Ахэм гектар телъытэу аммофос килограмм 70-рэ адыхэтлъхьагъ. Мы лъэхъаным тилэжьыгъэ хьасэхэм дахэу къыхэкІыгъахэхэри, къыхэкІы пэтыхэри ахэтых. ТынаІэ зытедгъэтырэр тибжыхьасэхэр былым шъхьарыкІохэм ащыухъумэгъэнхэр, ахэм цыгъошъуаехэр ахэмыхъонхэр ары.

Агроном шъхьаІэм къызэрэтфиІотагъэмкІэ, мы мафэхэм ама-

ТихъызмэтшІапІэ чІыгу лэу яІэр зэкІэ зыфагъэІорышІэрэр гъэтхэ губгъо ІофшІэнхэм

язэшІохын зэрифэшъуашэу зы-

фагъэхьазырыныр ары. Планэу

яІэхэм къызэрэдальытэрэмкІэ,

тыгъэгъазэмрэ натрыфымрэ гек-

тар мин зырызмэ ащашІэщт, зэн-

тхъыр гектар 600-м щапхъыщт. Непэ кІуачІэу тиІэр зэкІэ зэтхьылІагъэр, — eIo Кушъу Хьазрэилэ, — ахэр зэкІэ зыщыдгъэбэгъощт чІыгухэр игъом жъогъэнхэр ары. Къэрсэбанэм икъэІэтын тракторищ фэгъэзагъ, ахэм сменитІоу Іоф арагъашІэ тимеханизаторхэу Хъот Мэдинэ, Жэнэ Аслъан, КІыкІ Инвер, Чэсэбый Мэдинэ, Кушъу Руслъан. Непэ ехъулІзу гектар 1500-м ехъу тимеханизаторхэм ажъогъах. Мафэ къэс а пчъагъэм гектар

40-м ехъу къыхэхъо. ТызымыгъакІорэр чІнопсым икъиныгъохэр арых нахь, тикІалэхэм альэкІ къагъанэрэп. ОшІоу къызщыхэкІырэм зы такъикъи ятракторхэр щагъэтхэрэп, гектар 50-м къехьоу къажъо, лъэшэу тафэраз.

КОРР.: Сыд фэдэ къуаджэхэм е колхозыгъэхэм, совхозыгъэхэм ячІыгухэр ара шъо жъугъэлажьэхэрэр? Сыд фэдиз чІыгуа джыри амылэжьэу, хьаулыеу ахэм къарынагъэр?

КУШЪУ Хь.: АскъэлаекІэ колхозэу Кировым ыцІэкІэ щытыгъэм ичІыгугъэу гектар 720-рэ, Пэнэжьыкьое совхозыгъэм ыкІи ОчэпщыекІэ совхозэу «Псэкъупсэ» яягъэхэу гектар 1200-м ехъу зырыз тэгъэлажьэ. Адрэ къэнагъэхэр фирмэу «Меркурием», фермэхэм аштагъэх. Очэпщые къэгъэзэгъум дэжь щыт АЗС-м къыпэІулъ чІыгухэр агъэлажьэх Курганинскэ къикІыгъэ инвесторхэм. Къыхэсынэ пэтыгъ Адыгэкъалэрэ Хьальэкъуаерэ азыфагу иль чІыгу гектар 240-ри зэрэдгъэлажьэрэр. Ар коцыпкъыгъ, джы гъатхэм натрыф щытшІэщт. Арышъ, амылэжьэу, амыгъэфедэу ахэм чІыгу гектар шъэ зытІу горэ къарынагъэми ары ныІэп. Ахэми анэсыгъуаеу, зэхэкІыхьагъэхэу щытыхэшъ ары.

КОРР.: ЧІыгу дэхэкіае шъогъэлажьэ. Техникэмкіэ сыдэу шъущыта?

Трактор тхьапша шъуи-Іэр? Механизаторхэр екъуха? Гъатхэу къэблагъэрэм сыдэущтэу зыфэжъугъэхьазырыра?

КУШЪУ Хь.: Сыд фэдэрэ лъэныкъокІи тиІофхэр дэихэп. ЖъонэкІо тракторхэу щы тиІ — К-700-у зырэ Т-150-у тІурэ. «МТЗ-80»-м фэдэхэу 15 зэготхэу зэрэщытхэр плъэгъугъэ. ЧІыгур рыдгъэушъэбынэу культиваторибл, натрыфымрэ тыгъэгъазэмрэ рыхэтлъхьанхэу сеялкиплІ (тІур кІэх), зэнтхьыр рытпхъынэу сеялкибл, лэжьыгъэхэр къыхэкІыхэмэ культивацие рытшІынхэу, уцыжъхэр арыдгъэк Годынхэу культиваториплІ кІэхэу тиІэх.

Мы мафэхэм гъатхэм Іоф зэрытшІэщт техникэм игъэцэкІэжьын фэгъэзэгъэ бригадэу зэхэтшагъэм хэтхэм альэк къамыгъанэу япшъэрылъхэр агъэцакІэх. Ащ хэхьэх сварщикэу ЖакІэмыкъо Юныс, слесарьхэу Нэныжъ Славик, Кушъу Руслъан, КІыкІ Инвер.

Джащ фэд, типланхэм къыдальытэ гъатхэм тибжыхьасэхэм гектар телъытэу аммиачнэ селитрэ килограмм 300 ІэкІэдгъэхьанэу, ахэм уцыжъэу къахакІэхэрэр, хьэцІэ-пІацІэу къахахъохэрэр игъом ахэдгъэкІодыкІынхэу. Ащ фэшІ тищыкІэгъэщт чІыгъэшІухэм, щэнаут зыхэлъ уцхэм, -еалк мехфаахашефев еахпелыч гъотын ыуж ит тихъызмэтшІапІэ ипащэ игуадзэ. Тэ типащэр, ти ООО-у «Адыгейское» зыфиІорэм изэхэщакІор тигъунэгъу краимкІэ Новокубанскэ районым щыщ станицэу Советскэм къикІыгъэу Николай Долгих

ХъызмэтшІапІэм чІыгоу ылэжьырэр зэкІэ унагъохэм ячІыгу Іахьхэу зэзэгъыныгъэ адашІызэ къа Гахыгъэ зак Гэх. Ч Гыгу Гахь пэпчъ бэджэндыпкІ у аратырэр коц килограмм 500-рэ тыгъэгъэзэ дэгъэ килограмм 20-рэ. Кушъу Хьазрэилэ къызэрэти-ІуагъэмкІэ, механизаторхэм гурытымкІэ къагъахъэрэр сомэ мин 20 — 25-рэ.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

ЗыкІэхьопсыщтыгьэр **КЪЫДЭХЪУГЪ**

Шъоумыз Нэфсэт гущы Іэрыеу щытэп, ымакъэ ыІэтыгъэу зэхэпхыштэп. Зэхэдз имыГэу шъхьэкГафэ зэкГэми афешІы. Апэу нэІуасэ узэрэфэхъоу гум къештэ. Бзылъфыгъэ нэщх-гущх, шъырыт, Іэдэбныгъэшхо хэлъ.

ГущыГэгъу узэрэфэхъоу исэнэхьаткІэ зэрэврачыр, ар зэрикІасэр зэхэошІэ. ЩыІакІэр зэрэкъиныр, гъэцэкІэгъэн фаеу щыГэр зэрэгъунэнчъэр къыгурэІо. Хэти ежь амалэу иІэм елъытыгъэу Іоф зэришІэн фаер хегъэунэфыкІы. Ежь иІофшІэнкІэ щысэ зэрафэхъурэм емыльытыгъэу, ыпэкІэ зэед дехальнает на при догъоу зэригъэцэкІэщтым пылъ. Нэфсэт фэдэу иІофшІэн гуетыныгъэ фызиІэм дэеу Іоф зэримышІэрэр нафэ. Шъоумыз Нэфсэт врач сэнэхьатыр ынэтІэгу итхагъэу къэхъугъэм фэд. Зылажьэрэм къыщыублагъэу исэнэхьат зэблихъу шІоигъоу зэ нэмыІэми къыхэкІыгъэп.

ЦІыф пэпчъ сэнэхьатэу иІэщтым гъогу зэфэшъхьафхэмкІэ екІу. Зым ицІыкІугъом къыщегъэжьагъэу шІу ыльэгъурэ сэнэхьатыр къыхехы. Ар ыІэ къыригъэхьаным пае егугъузэ, емызэщэу Іоф зыдешІэжьы. А сэнэхьатым кІэнэцІы, ащ рылажьэхэрэр кІуапІэ ешІых, яІофшІакІэ лъэплъэ, адэІэпыІэу, адэулэоу къыхэкІы.

Пшъэшъэ нэшІуцІэ дахэу гурыт еджапІэр къэзыухыгъэм медицинэ институтым чІахьэмэ, насыпышІо дэдэ хъугъэу зызэрилъытэжьыщтыр къыІоу зэхэсхыгъагъ. Дунаим ащ нахь сэнэхьат дэгъу темытэу ыІоштыгъ. ГухэкІ нахь мышІэми, гурыт еджапІэр къэзыухыхэрэм сэнэхьатэу къыхахыщтыр амышІэу къыхэкІы. АщкІэ ны-тыхэр ІэпыІэгъу афэхъунхэ фае. Ясабый хэукъоныгъэ рамыгъэшІэу щыІэныгъэм хэзыщэщт сэнэхьатыр къызэдыхахымэ дэгъу.

Нэфсэт къыхихыгъэ сэнэхьатыр янэрэ ятэрэ агу рихьыгъ, игъоу алъэгъугъ, амалу яІэмкІэ дэІэпыІагъэх. Ащ ыгу зыфэщэгъэ сэнэхьатым зыфигъэхьазырызэ игъогу дэмыхэу, игухэлъ зэблимыхъоу, егугъузэ еджагъ.

– Халат фыжь зыщыгъхэм шъхьэкІэфэныгъэ афэсшІыщтыгъ. СицІыкІугъом къыщегъэжьагъэу сакІырыплъыщтыгъ, — еІо Шъоумыз Нэфсэт. — Сянэрэ сятэрэ ренэу сиупчІэжьэгъугъэх, ежьхэми ар гуапэ льэшэу ащыхъущтыгъ.

СишІошІкІэ, врачым ыгу пытэн фае. Сымаджэхэм Іэзэгъу уцхэр ахэп--едеата имеляет, пехелшел финакап

кІэн альэкІыштэп. Бзыльфыгьэ закьохэр арэп, хъулъфыгъэхэми гумахэхэр ахэтых. Медицинэ сэнэхьатыр зэрагъэгъотышъ, Іоф рамышІэжьэу бэрэ къыхэкІы. Шъоумыз Нэфсэт гурыт еджапІэм ыуж Краснодар дэт Кубанскэ медучилищыр диплом плъыжькІэ къыухыгъ. Нэужым Кубанскэ медицинэ институтым ІэзэнымкІэ ифакультет итхылъхэр ретых, исэнэхьаткІэ мы институт дэдэм интернатурэр щекІу. Джащ тетэу Нэфсэт игухэлъ къыдэхъу, зэрэбынэу а хъугъэ-шІагъэм ыгъэгушІуагъ. Институтым ыуж Краснодар дэт ЗИП-м исымэджэщ кардиологиемкІэ иотделение Іоф щишІэнэу регъажьэ, псынкІэу коллективым гурэІо. ЫмышІэрэм кІзупчІэзэ, ишІэныгъэхэм ахегъахъо. Яблоновскэ сы-

мэджэщым къызэкІожьым, кІоцІ узхэмкІэ Іазэу ыублагъ. Ау бэрэ щылэжьэнэу хъурэп. Сымэджэщыр зэфашІыжьы. ПсэупІэм дэт поликлиникэм сымаджэхэр мафэрэ чІэлъынхэу ыкІи щяІэзэнхэу отделение къыщызэІуахы. Ащ врач-эндокринологэу Нэфсэт Іоф щишІэу регъажьэ.

Мы илъэсым Яблоновскэм анахь гушІуагъоу къыщыхъугъэмэ ащыщ поликлиникэрэ сымэджэщрэ къызэрэщызэІуахыгъэхэр. ПсэупІэм дэсхэмкІи, гъунэгъухэмкІи ямэфэкІышхом фэдагъ. Іэзэн Іофым фэгъэзэгъэ медицинэ отделение пчъагъэ ащ дэтыгъ, ау ахэр чІыпІэ зэфэшъхьафхэм ащыІагъэх, джы зэкІэри зы унэм щыІэх, кабинет бэлахьхэр, оборудованиякІэр чІэтых.

— Поликлиникэм Іоф щызышІэхэрэм апшъэрэ е гурыт гъэсэныгъэ яІ, зыфэгъэзагъэхэм фэІазэх, — eІо Нэфсэт. — ІазэхэрэмкІи сымаджэхэмкІи гупсэф хъугъэ. Яблоновскэм щыпсэухэрэм ямызакъоу, Хомуты, АдыгеякІэм, шапсыгъэ чылэхэм къарэкІых. Рентгенографием, флюорографием, нэмыкІхэм якабинетхэр

Шъоумыз Нэфсэт исэнэхьаткІэ эндокринолог. Ащ илъэс пчъагъэ хъугъэу рэлажьэ. Кабинет зэгъэфагъэ иІ. ОборудованиякІэмкІэ зэтегьэпсыхьагъ. Гукъэо закъор Іэзэгъу уцхэр зэримыкъухэрэр ары. Ахэр лъапІэх, сымаджэхэмкІэ къины мэхъу. Нэфсэт иІофшІэнкІэ гъэхъагъэхэр иІэх ыкІи гуетыныгъэ хэлъэу Іоф зэришІэрэм фэшІ «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэ щытхъуцІэр къыфагъэшъошагъ.

ХЪУЩТ Щэбан. Сурэтым итыр: Шъоумыз Нэфсэт.

ЦІыфэу игухэлъхэм ямыпцІыжьырэм, зищыІэныгъэ пкІэнчъэу зымыгъакІорэм шъхьэкІэфэныгъэ фэпшІыныр тефэ. Шъыпкъэ, ежь пай а цІыфым игъогу зыкІикІурэр, ощ паеп. Ау щэІагъэ къызэрэхэфагъэм, къиныгъомэ ыгу амыгъэкІодэу зэрапэшІуекІуагъэм афэшІ узщегъэгушхукІы. О пшъхьэкІэ къыбдэхъугъэ горэхэри угу къегъэкІыжьых, уишэнмэ ащыщхэри фэогъадэх е щысэ тепхы пшІоигъо охъу.

Мыекъуапэ щыщ адыгэ кlалэу Таймэсыкъо Азамат иунагъо игъусэу Германием зыкlожьыгъэр мыгъэ илъэсипшl мэхъу. Илъэсипшlыр уапэ илъы хъумэ бэ, ау пкlугъахэ хъумэ, зи арыхэп. Арэу щытми, а илъэсипшlым къыкloцl Азаматэ еджагъ ыкlи loф ышlагъ, ыпэ къикlыгъэ къиныби зэпичыгъ.

त्यहा त्यहा

Силэгъубэмэ афэмыщы Гау агъэзэжьыгъ, къиныгъоу зэуал Гарра ащэчышъугъэп, сэри ащ фэдэ гупшысэхэр сшъхьэ къихьэуи хъугъэ, ау зыкътыныр зишэнхэм сащыщэу сыгугъэрэп. Ет Гани тыгу къэзы Гатыштыгъэр пособиер дэхэк Гаерэ къэралыгъоу тыкызэрыхы гарам къызэрэтитыщтыгъэр ары, еджапк Гэм ызыныкъуи сфатыщтыгъ.

таймэсыкъо азамат: «Гухэлъэу сиІэхэр ары ыпэкІэ сылъызыгъэкІуатэрэр»

Мыекъуапэ дэт кІэлэегъэджэ училищыр, Адыгэ къэралыгъо университетыр Таймэсыкъо Азамат къыухыгъэх, илъэситфырэ кІэлэегъаджэу лэжьагъэ, каратэмкІэ тренерыгъ. Джыри еджапІэм чІэсыгъ каратэ секцием кІонэу зырегъажьэм. Зыпыхьэрэ Іофым ишъыпкъагъэ зэрэрихьыл Іэрэм ишыхьат бгырыпх шІуцІэр (анахь лъэгэпІэ иным нэсырэмэ къафагъэшъуа-- эпонием къызэрэщыра тыгъэр. Бгырыпх шІуцІэр ыбг ришІэным ифитыныгъэ зиІэу дунаим тет каратистхэм ар ащыщ хъугъэ. ШЭныгъэ лые хъурэп, шІыкІэ-амалэу умыгъэфедэжьыни зэбгъашІэрэп. Германием зифагъэм тхьамафи тешІэгъагъэп каратэ секцие зызэхещэм, ыпкІэ къыратызэ ны-тыхэм якІэлэцІыкІухэр къыфащэхэу заублэм.

Германием щыпсэунэу Азамат ыгу къызыкІыгъэр шъхьэгъусэ иІэ зэхъур ары. Иринэ къызхэкІыгъэхэр Германием щышхэу Урысыем къинагъэхэу щытыгъэх. Ахэм агъэзэжьынэу, «къэзыгъэзэжьыгъэхэм» ястатуси къаратынэу ежэщтыгъэхэти, дунаири къаплъыхьан, нэмыкІ лъэпкъми къахэплъэнхэ, афэгъэхъумэ, къэуцунхэу зэдырахъухьэ.

— Илъэс щэкІым укъехъужьыгьэу бзэр зэбгьэшІэжьыныр Іофыгьо псынкІэхэм ащыщэп, ар пшІошъ гъэхъу, ныбджэгъу, — къысфеІуатэ Азамат къалэу Франкфурт щыриІэ фэтэрым исэу. Ишъхьаныгъупчъэ кІыбыкІэ уплъэмэ уашъом кІзорэ унэ зэтетышхохэу МайнхэттенкІэ заджэхэрэ районым итхэр къэлъагъох. Метрэ 258-рэ зилъэгэгъэ унэшхоу анахь банк инэу Европэм итыр зычІэтыр зэпэлыдыжьы.

— Мы унэшхомэ зэкІэмэ сачІэхьагъ, Франкфурт чІыпІэ иІэп пІоми хъущт сыщымыІагъэу, — игущыІэ лъегъэкІуатэ Азамат. — Каратэр пчыхьэрэ язгъэхьыщтыгъэмэ, пчэдыжьырэ жьы дэдэу сыкъэтэджыти, письмэхэр ыкІи конверт зэфэшъхьафхэр цІыф-

<u>Пшіэнкіэ гъэшіэгъоны.</u> Франкфурт нэбгырэ мин 660-рэ щэпсэу. Мафэ къэс нэбгырэ мин 300 фэдиз къэлэ гупчэм къеблагъэ. Ахэм ащыщхэм Іофхэр яlэх, е хьакlакlox, е туристых. Ахэр тэрэзэу зекіошъунхэм фэші общественнэ транспортыр зэрагъэфедэщт шіыкіэр зэтегъэпсыхьагъэу щыт. Европэм ит анахь аэропорт иныр Лондон дэт Хитроу ары, ащ ыуж Франкфурт аэропортыр къекіы. Мыщ зы илъэсым къыкіоці гьогогъу 1350-рэ щетіысэхых ыкіи щыдэбыбаех самолетхэр, пассажир миллион 53-рэ ахэм зэращэ. Тарихъ унэхэри дэтых, ащ «къэлэжъкіэ» еджэх, ащ дакіоу уашъом кіэорэ унэ зэтетышхохэр, къалэм исыд фэдэрэ чіыпіэ ущытми плъэгъунхэу дэтых. Музей тіокіитіу, театрэ тіокі, тхылъеджапіэхэр ыкіи нэмыкіыбэр дэплъэгьощт.

Франкфурт итарихъ гупчэ къэлэжъым ыгузэгу шъыпкъэ ит. Ащ Ремербергкіэ еджэх. Я ХІ-рэ ліэшіэгъум апэрэ ермэлыкъхэр щызэхащэщтыгъэх. Непэ зэрэдунаеу щызэлъашіэ хъугъэ тхылъ ермэлыкъри ащ къыщежьагъэу ары къызэраlуатэрэр. Юстицием и Тхьэ саугъэтэу щыт. Къэлэ советым идепутатхэм шъыпкъэныгъэ зэрахэлъын фаер агу къыгъэкіыжь зэпытэу яунэ lyпэ ар lyт.

Дунаим щызэлъашІэгъэ поэтышхоу Йога́н Вольфганг Гё́те Франкфурт къыщыхъугъ. 1749-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу 1775-рэ илъэсым нэс ар мы къалэм дэсыгъ, етlанэ Веймар кlожьыгъагъэ. Анахь произведение инхэу цlыфмэ зэлъязыгъэшlагъэхэр зыщитхыгъэ унэр джы музей ашlыжьыгъ.

Мышъэмрэ́ быгъумрэ Биржэ гупчэр къизыІотыкІырэ саугъэтых. Ахэм апэмычы-

жьэу Европэм ианахь Биржэ иныр зычіэтыр щыт.

«Шъыпкъагъэм, Дэхагъэм, ШІум тыфэкіо» зытетхэгъэ Опернэ театрэр 1880-рэ илъэсым къыщегъэжьагъу къалэм дэт, итеплъэ агъэкіэжьы зэпытышъ, архитектурнэ гъэпсыкізу иіэр дэгъу дэдэу къызэтенагъ. Джащ фэдэу, ижъырэ зэманымрэ непэрэ мафэмрэ щызэголъхэу, гъэшіэгъонэу Франкфурт къалэр гъэпсыгъэ. Блэкіыгъэр зэращымыгъупшэрэр, ащ осэ ин зэрэфашіырэр арынкіи енэгуягъо янепэ зыкіэшіагъори, емылъэпаохэу неущырэ мафэм зыкіыфэкіошъухэрэри.

хэм аlэкlэзгъахьэщтыгъэх. Ар ІофшІэн къиныгъ, ау бзэр зэсэгъэшІэфэ нэмыкІ х э к І ы п І э щыІагъэп. Анахьэу къысэхьыльэкІыщтыгъэр пчэдыжь тэджыныр ары — сыхьатыр щы - п л І ы м

ІофшІапІэм ущыІэн фэягьэ. А льэхваныр ары зызэс Іожьыгьагьэр сыдсикынми нэмыцыбзэр зэзгьэшІэнэу, сшъхьэ э Іэтыгьэу обществэм сыхэтышьуным сыфэкІонэу.

Азамат кІэлэегъэджэ сэнэхьат иІэми, дипломыр Германием къыуимытыгъэ хъумэ, уисэнэхьаткІэ ащ Іоф щыуагъэшІэщтэп. Ащ фэшІ университетым чІэхьажьыгъ, къы-ІухынкІэ зы илъэс къыфэнагъэр. Ау ащ щеджэзэ кІэлэпІоу мэлажьэ, ящэнэрэ курсым ыуж ащ фэдэ фитыныгъэ къыратыгъ, каратэ секциери зэрэдиІыгъ.

Университетыр къызиухырэ ужым кіэлэегъэджэ Іофшіэнри ригъэжьэщт, ар Германием къралыгъо къулыкъушіэу щальытэ, лэжьэпкіэ дэгъуи пылъ. Азамат нэмыцыбзэр дэгъу дэдуу ышіэ хъугъэшъ, гущыіэныр хэгъэк Іыри, нэмыцыбзэк Іэтхыгъэ тхылъми яджэшъушъ, игухэлъ къыдэхъуныр зэрэмычыжьэм ицыхьэ пытэ телъ.

— Гухэльэу сиІэхэр ары сыщызгьаІэрэр, ыпэкІэ сыльызыгьэкІуатэрэр, щыІэкІэ амал къысэзытыхэрэр, — къеІуатэ Азамат. — Тхьэм дунаим тыкъызкІытыригъэхьуагъэр сыдми тигъашІэ дгьэкІонэу арэп, тишІэныгьэмэ ахэдгъэхьонэу, тІэпкъ-льэпкъхэр тпсыхьанхэу, шІум, дэхагьэм тафэлэжьэнэу ары.

Журналист куп тыхьоу Германием тызэкІом, иныбджэгъу адыгэ кІалэхэр игъусэхэу, адыгэ бырактыр ыІыгтэу анахь аэропорт инэу зы мафэм рейс 1350-рэ зыщашІырэм къыщытпэгъокІыгъ Азамат. Иавтомобиль тисэу иунэ тищагъ, тыригъэсыгъ, тилъэпкъэгъухэу Кавказ заом ыуж икіыжыыгъэхэу Германием ифагъэхэм нэІуасэ тафишІыгъ, тадигъэгущы Іагъ, материал бай тІэкІэльэу къэдгъэзэжьыгъ. Азамат иунагъо дахэ, ишъхьэгъусэрэ ежьыррэ сабыищ зэдапІу, щыІэныгъэм иІэшІугъэ ахэм зэрарагъэшІэщтым пыльых. Ятэу Зауррэ янэу Фатимэрэ цІыф хьалэлхэу, адыгэгъэшхо ахэлъэу щытых. Арын фае якІали лІы зыкІэхъугъэр, къыдэхъугъэмкІэ «шыкур» ыІозэ ыпэ зыкІыригъэхъурэр.

ДЭРБЭ Тимур.

Сурэтхэр авторым тырихыгъэх.

Alkin

сже сже ам. <u>АР-м И ЛІЫШЪХЬЭ НЕПЭ ИІЭНАТІЭ ІУХЬАЩТ</u> сже сже сже

ШІоу щыІэр къыдэхъунэу фэтэІо

2012-рэ илъэсыр хъугъэ-шіагъэхэмкіэ баеу зэрэщытыщтым тыщыгъуаз. Апэу тызыхэлэжьэщтхэм, шlукlэ тыгу къинэжьыщтхэм ахэтэлъытэ Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан непэ иіэнатіэ зэрэіухьащтыр.

лыгъо филармоние щык Іощт зэІукІэм Урысыем ишъолъырхэм, ІэкІыб хэгъэгухэм къарыкІыщтхэр, тикъалэхэмрэ къуаджэхэмрэ ащыпсэухэрэр хэлэжьэщтых. Лъэшэу тигуапэ Адыгеим иобщественнэ-политикэ щыІакІэ ныбжьыкІэхэм зэрашІогъэшІэгъоныр.

- Хэдзынхэм, лъэпкъ Іофыгьохэм, адыгэ шъуашэм и Мафэ афэгъэхьыгъэ зэхахьэхэм тахэлэжьагъ, тиреспубликэ иІэшъхьэтетхэм таГукГагъ, — къеГуатэ Бэрзэдж Асетэ. — Сисэнэхьатк Іэ экономикэм нахь сыфэгъэзагъэми, концертхэм, лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ Іофтхьабзэмэ сипшъэшъэгъухэр сигъусэхэу сахэлажьэ. Ти ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан гущы Гэгъу тызэрэфэхъугъэр

Адыгэ Республикэм и Къэра- гуапэ тщыхъугъ. ІофшІэнэу ригъэжьагъэхэр лъигъэкІотэнхэу фэтэІо.

ТхьакІущынэ Аслъан иІэнатІэ зэрэІухьэрэм фэгъэхьыгъэу къыфэгушІуагъэхэм, редакцием макъэ къезыгъэІугъэмэ ащыщых Урысыем инароднэ сурэтышІ у Къат Теуцожъ, хэкум къэзыгъэзэжьыгъэ шІэныгъэлэжьэу МэщфэшІу Нэдждэт, культурэм иІофышІэхэр, спортсменхэр, нэмыкІ-

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу Тхьак Гущынэ Аслъан иІэнатІэ зэрэІухьэрэм мэхьанэу ратырэр къыдэтлънтэзэ, шІоу щыІэр къыдэхъунэу фэтэІо.

Сурэтым итхэр: Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан ныбжьыкІэхэм аІукІагъ.

ТИГУМЭКІХЭР —

Сирием щырэхьатэп

Адыгэ Республикэм лъэпкъ хъызмэтхэмрэ ІэшІагъэхэмрэкІэ и Гупчэу Нэгъуцу Аслъан зипащэм щыкІогъэ зэхахьэм ІэкІыб хэгъэгумэ къарыкІыгъэ тилъэпкъэгъу ныбжьык Іэхэр къырагъэблэгъагъэх. Зэхахьэм къыщыгущыІагъэх АР-м культурэмкІэ иминистрэу Чэмышьо Гъазый, льэпкь Іофыгьомэ адэлэжьэхэрэ Нэгъой Яшар, Едыдж Мэмэт, Чэтэо Ибрахьимэ, МэщфэшІу Нэдждэт, Чэтэо Инал, Нэгъуцу Аслъан, нэмыкІхэри.

Сирием зэо-банэу щыкІохэрэм, тилъэпкъэгъухэр бырсырхэм ахэщагъэ-

хэ зэрэхъухэрэм тегъэгу-

мэкІы. Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» ащ ехьы-

ліэгъэ зэхахьэхэр зэхи-

зэдэгущы Гэгъухэр адыря-

щагъэх. Тилъэпкъэгъу ныбжыкіэхэу Іэкіыб хэ-гъэгумэ къарыкіыгъэхэм

laгъэх.

Сирием зэо-банэу щыкІохэрэм щынагьоу къапкъырыкІын ылъэкІыщтым къэгущыІагъэхэр егъэгумэкІых. Тилъэпкъэгъухэм яхэку къагъэзэжьыныр нахьышІукІэ

щтым, къэралыгъор ащ къызэрэхэлэжьэщтым яеплъыкІэхэр къыраІолІагъэх. ІэкІыб хэгъэгуалъытагъ. ИчІыгу къэкІожьырэм мэ къарыкІыгъэ ныбжьыкІэмэ

къыщыгущыІагъ. «Іэнэ хъураер» зэрэкІуагъэр тигъэзет къыхиутышт.

Сурэтым итхэр: зэхахьэм хэ-ІэпыІэгъу уфэхъун зэрэплъэкІы- ацІэкІэ Еутых Аднан зэхахьэм лэжьэгъэ тилъэпкъэгъухэр.

ester ester

Гилъэпкъ ишъуашэ 2011-рэ илъэсым зэlyкіэгъу гъэшіэгъонэу тиреспубликэ щыкІуагъэмэ Мамсыр Сусанэ къахигъэщырэр адыгэ шъуашэм фэгъэхьыгъэр ары. Адыгэ кІэлэегъэджэ колледжэу Андырхъое Хъусенэ ыціэ зыхьырэм ар щеджэ, **Адыгэ къэралыгъо универ**-

 ИкІыгъэ илъэсыр сэркІэ гъэшІэгъоныгъ, — къытфеГуатэ Мамсыр Сусанэ. — Ансамблэу «Нартыр» Тыркуем щыІагъ, тилъэпкъэгъоу ащ щыпсэурэмэ

ситетым икъэшъокіо ан-

самблэу «Нартым» хэт.

дахэ

таІукІагъ, концертхэр къафэттыгъэх. Тыркуем гущы Гэгъу тызыщыфэхъугъэмэ ащыщ ныбжьыкІэмэ тихэку къагъэзэжьыгъ, еджэх.

Адыгэ шъуашэм и Мафэ ильэс къэс тиреспубликэ щызэхащэным Мамсыр Сусанэ кІэхьопсы. Ащ фэдэ зэхахьэхэм пІуныгъэ мэхьанэшхо яІэу елъытэ.

– Тилъэпкъ ишъуашэ идэхагъэ гущыІэкІэ къысфэІотэщтэп. Адыгэ шъуашэр сщыгъэу сыкъэшъоныр сикІас. Сигупшысэхэр синыбджэгъумэ къыздагощы. Адыгэ шъуашэм и Мафэ хэбзэ ІофкІэ 2012-рэ илъэсым Мые-

къуапэ щызэхащэнэу, ащ нэбгы-

ет уенеажелех еагааги еаш еф

Сурэтым итыр: Мамсыр Сусан.

- ТИЗЭДЭГУЩЫІЭГЪУХЭР **-**

Адыгееу игупсэм фэгуш о

ТелефонкІэ къатыгъ. Израиль ит адыгэ къуаджэу Кфар-Камэ щыпсэурэ Ацумыжь Налщык «Адыгэ макъэм» иныбджэгъушІу. Ти ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан иІэнатІэ зэрэІухьэрэм, 2012-рэ ИльэсыкІэр къызэрихьагъэм афэгъэхьыгьэу гущыІэгьу тызэфэхьугь. - Израиль сыкъыщыхъугъэми, Адыгэ хэкур сигупсэу сэльытэ, еІо Ацумыжъ Налщык. -СикІалэу Айбек Мыекъуапэ къыгъэзэжьыгъэу щэлажьэ, унэгъо дахэ щыриІ, Даурмэ ямахъулъ. ИлъэсыкІэр мафэ тфэхъунэу,

«Адыгэ макъэм» еджэрэмэ япчъагьэ хэхьонэу Тхьэм сельэ У. Кфар-Камэ щыщхэм ямызакьоу, Рихьание дэсхэми сигупшысэхэр къыздагощых. Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан иІэнатІэ зэрэІухьэрэм фэшІ тыфэгушІо. Ащ фэгъэхьыгъэ зэІукІэу

Мыекъуапэ щыкІощтым сыхэлэжьэн зэрэсымылъэкІыщтыр сыгу къео. Адыгэ Республикэм ищы-ІакІэ нахьышІу зэрэхъущтым сицыхьэ тельэу цІыфэу исхэм гушІуагьор къябэкІэў псэунхэу, бэгъашІэ хъунхэу афэсэІо.

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм льэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкТэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-

стьянскэр, 236 Редактор шъхьаІэр

> ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыІэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77. E-mail:

adygvoice@mail.ru Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкіэ ыкіи зэльы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр,

268

Пчъагъэр 3446 Индексхэр 52161 52162 Зак. 27

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00